

40 JAAR CRISISTEAM DE SCHELP

Crisisteam De Schelp

Crisishulp binnen/vanuit CAW Oost-Vlaanderen

Crisishulp in CAW Oost-Vlaanderen

CAW Oost-Vlaanderen biedt professionele hulp voor elke hulpvrager in een crisissituatie. In samenwerking met partners wordt een continuüm van professionele begeleiding in crisissituaties aangeboden, gaande van consult, crisisinterventie, crisisbegeleiding tot het bieden van crisisopvang met intensieve crisisbegeleiding.

Visie op crisishulp binnen CAW Oost-Vlaanderen

1STE LIJNHULP EN CRISIS

CAW Oost-Vlaanderen is er voor iedereen met om het even welke welzijnsvraag en bijgevolg ook voor iedereen in een crisissituatie. De crisishulp van CAW Oost-Vlaanderen beperkt zich tot crisissituaties waarbij directe actie noodzakelijk is. De persoon in crisis en/of een betrokkene ervaart de nood aan onmiddellijke en tijdelijke hulp en beschikt op dat moment over te weinig mogelijkheden om de acuut beleefde noodsituatie terug hanteerbaar te maken. De situatie wordt gekenmerkt door haar onvoorspelbaar karakter, het dreigend onevenwicht tussen draagkracht en draaglast en het dreigend controleverlies bij de betrokkene(n) en/of de omgeving.

Crisishulp veronderstelt direct inzetbare hulp

SUBJECTIEVE BELEVING VAN DE CRISIS ALS UITGANGSPUNT

De beleving 'hier moet nu iets gebeuren' kan door iedereen ingebracht worden, zowel door de cliënt zelf, professionele verwijzers of derden. De bereidheid van de cliënt om met de crisissituatie aan de slag te gaan is de belangrijkste voorwaarde om crisishulp in te kunnen zetten.

Hier moet nu iets gebeuren

De crisisbeleving van de cliënt / aanmelder wordt niet in vraag gesteld. Tijdens de vraagverheldering wordt samen met cliënt en context bekeken wat de crisis veroorzaakt en wat de meest geschikte hulp is. Dit

resulteert in een weloverwogen voorstel dat het minimaal nodige en het minst ingrijpende combineert. We doen hierbij nadrukkelijk appel op de ruimere context van de cliënt en betrokken hulpverlening.

Alle crisishulp begint met vraagverheldering en consult

CRISISSITUATIE ALS KANTELMOMENT

CAW Oost-Vlaanderen ziet crisissituaties als kantelmomenten. We maken gebruik van de openingen die de crisissituatie biedt om verandering te brengen en om het evenwicht draagkracht-draaglast te herstellen. We zetten hierbij telkens in op het versterken van de cliënt en zijn netwerk. Daar waar er nood is aan een meer intensieve, directe en directieve ondersteuning en/of hulpverlening, kan beroep gedaan worden op het crisisteam.

Elke hulpverlener kan eerste hulp bieden in een crisissituatie

BETREKKEN EN ACTIVEREN VAN DE CLIËNT EN ZIJN NETWERK

Crisishulpverlening heeft een directieve benadering van de ervaren crisissituatie. Het is de taak van de hulpverlener om het veelal aanwezige verengde perspectief van de cliënt en de context te verruimen. De visie op de crisissituatie van nabije betrokkenen of reeds betrokken hulpverlening draagt bij tot een beter afgestemde

hulpverlening. Er zijn misschien hulpbronnen in de nabije omgeving die kunnen bijdragen tot het opheffen van de crisis en het installeren van een meer stabiele omgeving. Het betrekken van en werken met het sociale en/of professionele netwerk is een uitgangspunt bij crisishulpverlening.

Verengde perspectief van cliënt en context verruimen

DIRECT EN DIRECTIEF

Crisishulp werkt bij voorkeur in het moment en op de plaats waar de crisis zich voordoet, omdat net daar kansen liggen om cliënt en context in beweging te brengen. Het primaire doel is om de stressfactoren die aanleiding geven tot de crisis hanteerbaar te maken zodat cliënten terug voor zichzelf keuzes kunnen maken.

Crisishulp onderscheidt zich van ander CAW-hulpaanbod door de situatie sterk aan te sturen op een directieve, soms confronterende manier. Crisishulpverlening is actiegericht, speelt zich af in het hier en nu en is tijdelijk en kortdurend.

Bieden van crisishulp vraagt specifieke competenties en inzet van specifieke methodieken

GETRAPTE INZET VAN CRISISHULP

Bij aanmelding zal het crisisteam via consult de cliënt en/of aanmelder handvatten aanreiken om de crisissituatie hanteerbaar te maken en zelf verder aan de slag te kunnen. Wanneer dit onvoldoende blijkt, kan het crisismeldpunt in overleg meer ingrijpende vormen van crisishulp inzetten:

- Crisisinterventie (max 3 werkdagen): kortdurende, ambulante of mobiele werkvorm binnen de 24u inzetbaar;
- Crisisbegeleiding (max 1 maand): intensieve, ambulante of mobiele begeleiding waarin de crisishulpverlener samen met de cliënt en de context bekijkt wat er nodig is om de situatie terug beheersbaar te maken en toekomstige crisissen te vermijden;
- Crisisopvang (maximum 7 dagen + 7 dagen voor minderjarigen): crisisopvang is altijd gekoppeld aan een crisisbegeleiding.

Crisishulp in CAW Oost-Vlaanderen

CRISISTEAM DE SCHELP

Het is de rol van het CAW om elke burger in crisis, los van doelgroep of problematiek, naar gepaste hulp toe te leiden. Binnen CAW Oost-Vlaanderen wordt er bewust gekozen voor één crisisteam, los van leeftijd en specifieke problematiek. Het is vooral de opdracht (werken met en in de crisissituatie) en niet de leeftijd die bepaalt wat de specifieke competenties van medewerkers dienen te zijn.

Crisisteam De Schelp is 24/24 uur en 7/7 dagen beschikbaar voor iedereen die zich in een crisissituatie bevindt of erop betrokken is. Het crisisteam heeft als opdracht crisishulp mogelijk te maken voor elke burger en zijn/haar context. Hierbij worden steeds betrokken dienst- of hulpverlener(s) gecontacteerd en geactiveerd.

Elke dag 24u op 24u bereikbaar

Na de vraagverheldering wordt -in samenspraak met de cliënt en de aanmelder- beslist over het verdere verloop en de mogelijke activering

van crisishulp. De geboden crisishulp en/of vervolghulp wordt intersectoraal opgenomen in samenwerking met diverse partners: Algemeen Welzijnswerk, Geestelijke Gezondheidszorg, Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Kind & Gezin, Jongerenwelzijn.

Crisishulp is een intersectoraal hulpprogramma

Uitdagingen voor de toekomst

VERSTERKEN EN ONDERSTEUNEN VAN EERSTELIJNSZORG

Verskillende maatschappelijke en beleidstendenzen creëren nieuwe hulpverleningscontexten voor cliënt en hulpverlener. Complexe problematieken worden in minder ingrijpende, afgebakende zorgvormen begeleid en behandeld. Hulpverleners binnen mobiele en ambulante zorgvormen zijn bij complexe problematieken op zoek naar gepaste interventies en cliënten hun appel is vaak groter dan wat mogelijk is. Bij cliënten met een multi-problematiek en/of een beperkt netwerk zorgt dit onevenwicht in vraag en aanbod voor risico's op escalatie en crisis. Het is essentieel dat de deskundigheid bij verontrusting en crisis bij alle hulpverleners verhoogd wordt en dat zij makkelijk terecht kunnen bij een multidisciplinair netwerk voor consult.

Competentie van elke hulpverlener om aan de slag te gaan met crisissituaties versterken

CRISHULP ALS SCHAKEL IN EEN CONTINUÛM

Crisishulp is vaak de start voor een cliënt en zijn context om aan de slag te gaan met de situatie waarin ze zich bevinden. Problematieken slepen vaak lang aan vooraleer de stap naar hulpverlening wordt gezet door de cliënt of betrokkenen. Terzelfdertijd zien we dat de geboden ondersteuning vanuit crisishulp -door het niet naadloos kunnen schakelen naar de meest geschikte vervolghulp- ook veelal een

eindpunt betekent. Beide zaken tonen aan dat crisishulp te vaak op zichzelf staat, terwijl dit idealiter deel uitmaakt van een continuüm, dat zowel voor als na crisishulp voldoende zorg en hulp biedt. Het blijft daarom een uitdaging om sectoraal en intersectoraal een gepast en subsidiair aanbod uit te werken voor allerhande problematieken.

Naadloze vervolghulp installeren na crisishulp

NETWERKVORMING ALS MOTOR

Het realiseren van direct inzetbare crisishulp voor elke minder- en meerderjarige in crisis kunnen we enkel realiseren door in te zetten op netwerkvorming. In tijden van dichtslibben van allerlei hulpaanbod en reorganisatie van zorg hebben we samenwerking nodig om hulpgarantie op maat te kunnen bieden. Vanuit een eenduidige indicatiestelling door het crisismeldpunt kan men een gericht en subsidiair aanbod inzetten.

Intersectorale netwerkvorming is de motor voor een gegarandeerd aanbod crisishulp

Het intersectoraal crisisnetwerk zoals georganiseerd voor minderjarigen neemt gezamenlijk deze verantwoordelijkheid op. Het netwerk

verenigt expertise en zorgt voor een voldoende aantal plaatsen in het hulpprogramma crisis voor minderjarigen. Dit hulpprogramma komt evenwel onder druk te staan door de uitbreiding van doelgroepen en opdrachten. Daarnaast zorgt de onevenwichtige samenstelling vanuit de sectoren dat het hulpprogramma niet maximaal uitgebouwd is. Nieuwe en vernieuwde samenwerking dringt zich op.

Voor minderjarigen is een aanbod crisishulp gegarandeerd

Meerderjarigen kunnen in Oost-Vlaanderen bij heel wat partners terecht voor crisishulp. Er is op dit moment geen formeel intersectoraal netwerk dat afspraken maakt rond de bereikbaarheid en de organisatie van crisishulpverlening. CAV Oost-Vlaanderen wil als partner mee inzetten en voortrekker zijn binnen de uitbouw van een intersectoraal crisisnetwerk voor meerderjarigen.

Competentie van elke hulpverlener om aan de slag te gaan met crisissituaties versterken

NOOD AAN ENGAGEMENTEN EN ONDERSTEUNING

Een belangrijk uitgangspunt bij het realiseren van een hulpprogramma is het opnemen van een collectieve verantwoordelijkheid vanuit het bestaande aanbod binnen diverse sectoren. Collectieve verantwoordelijkheid staat hier voor het maximaal inzetten en bundelen van de aanwezige krachten in Oost-Vlaanderen. Enerzijds door uitwisseling van deskundigheid tussen sectoren, anderzijds door het realiseren van een vlotte doorstroming van crisishulpvragen in het hulpprogramma. Een evenwichtig intersectoraal samengesteld netwerk is hierbij een must.

Om het aanbod van een hulpprogramma crisis minder- en meerderjarigen te versterken, zullen we vanuit CAV Oost-Vlaanderen naast de aangeboden modules van het crisisteam, verkennen of andere CAV-deelwerkingen een aanbod kunnen inzetten of ontwikkelen. We hopen dat andere sectoren mee de uitdaging aangaan en binnen hun aanbod bekijken wat kan ingezet worden binnen een hulpprogramma crisis.

Met de engagementen vanuit verschillende sectoren alleen komen we er niet. Vooral de uitbouw van een intersectoraal crisisnetwerk

voor meerderjarigen vraagt extra ondersteuning. De beoogde intersectorale samenwerking dient in opstart gefaciliteerd te worden door procesondersteuning, intersectorale afstemming en methodieontwikkeling. Hiervoor dient vanuit de overheid kader en ruimte gecreëerd te worden.

Ondersteuning vanuit overheden is onontbeerlijk bij de ontwikkeling van een crisisnetwerk meerderjarigen

CIJFERS 2016 (CFR. DE MORGEN)

- 2669: crisismeldingen binnen het crisisteam
- 2179: cliënten hebben ondersteuning gekregen (van consult tot begeleiding)
- 1269: consulten vanuit crisisteam

MEER INFORMATIE:

Alain Slock (inhoudelijk directeur)
alainslock@cawoostvlaanderen.be

Marc De Veirman (coördinator)
marcdeveirman@cawoostvlaanderen.be

WWW.CAWOOSTVLAANDEREN.BE

Crisisteam De Schelp

Elyzeese velden 7 | 9000 Gent

09 265 04 90 | crisisteam@cawoostvlaanderen.be